

T. C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve yazı işleri için
Başvekâlet Neşriyat Müdürlüğüne
müracaat olunur.

2 TEMMUZ 1934
PAZARTESİ

SAYI: 2741

KANUNLAR

Soy adı kanunu

Kanun No: 2525

Kabul tarihi: 21/6/1934

Madde 1 — Her Türk öz adından başka soy adını da taşımağa mecburdur.

Madde 2 — Söyleyişte, yazışta, imzada öz at önde, soy adı sonda kullanılır.

Madde 3 — Rütbe ve memuriyet, aşiret ve yabancı ırk ve millet isimleriyle umumî ediplere uygun olmıyan veya iğrenç ve gülünç olan soy adları kullanılamaz.

Madde 4 — Soy adı seçme vazifesi ve hakkı evlilik birliğinin reisi olan kocaya aittir.

Evliliğin feshi veya boşanma hallerinde çocuk anasına tevdi edilmiş olsa bile babasının seçtiği veya seçeceği adı alır. Koca ölmüş ve karısı evlenmemiş olursa veyahut koca akıl hastalığı ve akıl zaflığı sebebiyle vesayet altında bulunuyor ve evlilik de devam ediyorsa bu hak ve vazife karınıdır.

Kocanın vefatı ile karı evlenmiş veya koca evvelki fıkrada zikredilen sebeplerle vesayet altına alınmış ve evlilik de zeval bulmuş ise bu hak ve vazife çocuğun baba cihetinden olan kan hısımlarından en yakın erkeğe ve bunların en yaşlısına, yok ise vasiye aittir.

Madde 5 — Mümeyyiz olan reşit soy adını seçmekte serbesttir.

Aklıl hastalığı ve akıl zaflığı dolayısıyla vesayet altına alınmış olan reşidin adını babası, yok ise anası, bu da yok ise vasisi seçer.

Madde 6 — En büyük mülkiye memurunun vereceği müzekkere üzerine Cümhuriyet müddeiumumisi, 3 üncü maddedeki memnuiyete uygun olmıyarak soy adı kullananların bu adı değiştirmelerini ve tarihte ün almış olanlara ilişik anlatan adların, hilâfını iddia ile, kullanılmamasını mahkemeden isteyebilir.

Kanunla taayyün eden unvanlar mahfuzdur.

Madde 7 — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren iki yıl içinde gerek soy adı olmıyanlar ve gerekse soy adlarını değiştir-

mek isteyenler taşıyacakları adı Hükümetin tayin edeceği şekilde nüfus kütüklerine geçirilmek üzere bildirirler. Bu iş için verilecek her nevi evrak pul resminden muaftır.

Madde 8 — Soy adı seçme işlerinde çıkacak ihtilâfları halletmek ve kendiliklerinden soy adı seçmiyenlerle anası babası belli olmıyan çocuklara at takmak ve bir adın kanunun istediği şekle uygun olup olmadığı hakkında karar vermek salâhiyeti, ana kütüğün bulunduğu yerin en büyük mülkiye memuruna aittir.

Madde 9 — Vahler ve kaymakamlar soy adlarının nüfus kütüklerine ve doğum kâğıtlarına doldurulması işinde diğer Devlet dairelerinde münasip gördükleri memurları iş bitinciye kadar yardımcı olarak nüfus dairelerinde çalıştırmağa salâhiyetlidirler.

Madde 10 — Bu kanunun tayin ettiği müddet geçtikten sonra soy adlarını değiştirmek isteyenler Kanunu Medeninun bu bapta hükümlerine tâbi olurlar.

Madde 11 — Soy adlarını nüfus kütüğüne ve doğum kâğıtlarına yazma işinde ihmali görülen memurlar hakkında kaymakamlar bir haftalığa, valiler on beş günlüğe kadar maaş kesme cezası verebilirler. Bu kararlar kat'i olup ilk ödenecek maaştan kesilir.

Madde 12 — Kanunun tayin eylediği zaman içinde soy adını memurlara bildirmiyenlerden beş liradan on beş liraya kadar ve bu iş için Hükümetçe verilecek vazifede ihmali görülen muhtarlar ve ihtiyar heyetleri azasının her birinden ve belediyelerce memur edilenlerden on liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır. Bu cezalar mahallî idare heyetleri kararı ile verilir ve vali veya kaymakamların tasdiki ile kat'ileşir.

Madde 13 — Bu kanunun tatbik yollarını gösterir bir nizamname yapılacaktır.

Madde 14 — Bu kanun neşri tarihinden altı ay sonra mer'iyete girecektir.

Madde 15 — Bu kanunun hükümlerini yerine getirmeğe Dahiliye Vekili memurdur.

28/6/1934

Nebat ve hayvanlar ile mahsulâtının muayene ve temizleme işleri için kurulacak fennî müesseselere dair kanun

Kanun N: 2526

Kabul tarihi: 21/6/1934

Madde 1 — Hususî kanunlarına göre bazı hallerde muayene veya temizlemeğe tâbi tutulacak nebatlar ve hayvanlar ile mahsulâtının muayene ve temizleme işleri için İcra Vekilleri Heyetince tensip olunacak yerlerde fennî müesseseler kurmak ve işletmek üzere Ziraat Bankasından (500 000) liraya kadar istikraz aktine Ziraat Vekîi salâhiyettardır.

Madde 2 — Birinci madde mucibince aktedilecek istikrazın ödeme müddeti ve faiz miktarı Maliye ve Ziraat Vekilleri ile Ziraat Bankası arasında kararlaştırılır. Senelik taksitler bu müesseselerin işletme hasılatı ve Ziraat Vekâleti bütçesine her sene konacak tahsisat ile ödenir.

Madde 3 — Birinci maddede yazılı fennî müesseselerde hizmet mukabili alınacak ücretler Maliye ve Ziraat Vekâletlerince müştereken tayin olunur.

Muvakkat Madde — Ziraat Bankasınca Ziraat Vekâleti hesabına Mersinde kurulup işletilmekte olan fümigatuvar için bankaca ihtiyar olunan bilûmum inşa, tesis, teçhiz ve işletme masarifiinin birinci madde mucibince Ziraat Vekâletince Ziraat Bankasından yapılacak istikrazdan mahsubu yapılır.

Madde 4 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

28/6/1934

Basma yazı ve resimleri derleme kanunu

Kanun N: 2527

Kabul tarihi: 21/6/1934

Madde 1 — Türkiyede her türlü baskı usullerile basılıp neşrecilen ikinci maddede yazılı basma yazı ve resimleri basınlar bunların beş nüshasını Maarif Vekâletinin emrine vermeğe mecburdurlar.

Madde 2 — Birinci maddeye göre verilmesi mecburî olan basma yazı ve resimler şunlardır:

Gazeteler, ajans tebliğleri, mecmualar, kitaplar, risaleler, tahsil tezleri, haritalar, atlaslar, tablolar, oyma baskılar (gravür), her çeşit resimler, sanat kıymetini haiz duvar ilânları, kılavuzlar, plânlar, krokiler, destan ve şarkı mecmuaları, musiki notaları, dans notaları ve tiyatro piyesleri, cemiyet ve şirketlerce neşredilen raporlar, her çeşit kata'oglar, takvimler, yıllıklar, yıllaçlar ve muhturalar.

Memleketin kültür hayatı ile alâkası o'duğu Maarif Vekillîğince tesbit ve ilân olunan eserler de bu mecburiyete tâbi tutulabilir.

Madde 3 — Yukarıki maddede yazılı eserler azamî on beş gün içinde Maarif Vekâletinin bu işle alâkalı teşkilâtına gönderilmek üzere makbuz mukabilinde mahallî Maarif idarelerine verilecektir.

Madde 4 — Hükûmetçe mahrem tutulan neşriyat müstesna olmak üzere resmî matbaalar veya resmî müesseseler tarafından çıkarılan basma yazı ve resimler de bu kanun hükmüne tâbidir.

Tabviller, çekler ve pullarla kıymetli kâğıtlar da üzerlerine iptal edildiği işaret edilerek ait olduğu vekâlet, daire ve müesseseler tarafından üçüncü maddede yazılı teşkilâta verilir.

Madde 5 — Birinci maddede yazılı mecburiyetten aşağıda gösterilen basma yazı ve resimler müstesnadır:

a) Resmî dairelerin cetveleri, defterleri, makbuzları, formülleri, başlıklı kâğıt ve zarfları gibi her türlü hizmet evrakı,

b) Ticarethanelerin, şirketlerin ve fabrikaların tarife, etiket, fatua, defter, ilân gibi basma yazı ve resimleri;

c) Davet tezkereleri, karîvizitler, adres ve ilân kartları, başlıklı kâğıt ve zarflar ve lokantaların yemek listeleri gibi şahsî basma yazı ve resimler ve her nevi biletler.

Madde 6 — Tadilen veya aynen tekrar tabolunan, hatta yalnız kabî değişen eserlerin de tekrar verilmesi mecburîdir.

Madde 7 — Türkiyede mutemekkîa hakikî ve hükmi şahıslar tarafından, Türkiyede neşredilmek üzere, ecnebi memleketlerde bastırılarak Türkiyeye ithal edilen eserler dahil işbu Kanunun hükümlerine tâbidir. Ancak bu türü eserleri üçüncü maddeye göre Hükûmete vermekle bu eserlerin Türkiyedeki neşirleri mükellefidir.

Madde 8 — Bu kanuna göre derlenecek eserler aşağıda yazılı yerlere verir:

a) Bir nüsha millî kütüphaneye (bu kütüphane teşkil oluncaya kadar derlenen basma yazı ve resimler Maarif Vekîliğinin bu işe memur edilen teşkilâtı tarafından lufzolunur);

b) Bir nüsha Ankara Umumî Kütüphanesine;

c) Bir nüsha İstanbul Üniversitesi Kütüphanesine;

d) Bir nüsha İstanbul Umumî Kütüphanesine;

e) Bir nüsha İzmir Umumî Kütüphanesine.

Madde 9 — Forma forma, cüz cüz veya cilt cilt çıkarılan kitap ve sair basma yazı ve resimlere ait mecburî yerlerde her forma, cüz veya cildin çıkarılan nüshalarının verilmesi suretile ifa olunur.

Madde 10 — Verilmesi mecburî olan basma yazı ve resimleri müddeti içinde vermeyenler Maarif İdaresinin müzekkeresi üzerine mahkemece elli liradan aşağı olmamak üzere hafif para cezası ile cezalandırılır ve vermediği basma yazı ve resimleri aynen vermesine de hükmolunur.

Madde 11 — Usulü dairesinde aldıkları ruhsatnamelerle Türkiyede hafriyat yapan yabancı mütehasıs ve alimler yaptıkları bu hafriyata ait olarak Türkiye dışında bastırıp neşrettikleri eserlerin ait nüshasını Maarif Vekillîği emrine vermeğe mecburdurlar. Bu gibilere hafriyat için izin verildiği sırada bu madde hükmüne riayet edeceklerine dair kendilerinden yazılı taahhüt alınır.

Bu maddeye göre Maarif Vekillîği emrine verilen nüshalar aşağıda yazılı yerlere dağıtır:

a) İki nüsha Millî kütüphaneye (Bu kütüphane teşkil oluncaya kadar Maarif Vekillîğinin derleme işlerini görecektir teşkilâtı tarafından lufzolunur);

b) Bir nüsha Ankara Umumî Kütüphanesine;

c) Bir nüsha Maarif Vekillîği Müzeler Dairesi Kütüphanesine;

d) Bir nüsha İstanbul Âsarı Atıka Müzeleri Kütüphanesine;

e) Bir nüsha Türk Tarihi Tetkik Heyeti Kütüphanesine;

Madde 12 — Hükûmetçe menolunan ve musadere edilen basma yazı ve resimlerin beş nüshası bu işe memur makamlar tarafından Maarif Vekillîği emrine teslim olunur. Şu kadar ki açıkta tutulması caiz görülmeyen böyle basma yazı ve resimler kilit altında ayrıca muhafaza olunur.

Madde 13 — Bu Kanunda gösterilen vazifeleri yapmakla beraber derlenen eserleri teslim almak, tasnif, kayıt ve muhafaza etmek ve her nevi kitabiyat fihristlerini tanzim ve neşretmek işleriyle uğraşmak üzere derece, adet ve maaşları (1) numaralı cetvelde gösterilen memurlar, 2287 numaralı kanunun 23 üncü maddesine bağı cetvelin (Maarif daireleri) kısmına ilâve olunmuştur.

Madde 14 — 1452 numaralı kanunun 2 nci maddesine bağlı cetvelin Maarif Vekâleti kısmında Devlet Matbaası kadrosundan derece, adet ve maaşları (2) numaralı cetvelde gösterilen memuriyetler çıkarılmıştır.

Madde 15 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 16 — Bu Kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 28/6/1934

[1] NUMARALI CETVEL

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
7	Derleme müdürü	1	55
11	Tetkik memuru	1	30
12	Tasnif memuru	1	25
17	Kâtip	1	14

[2] NUMARALI CETVEL

14	Hesap memuru	1	20
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
12	İmalât şefi	1	25
14	Ustabaşı	1	20
17	Cari hesap ve sipariş memuru	1	14
19	Mamul eşya ambar kâtibi	1	10
19	Ham eşya ambar kâtibi	1	10
17	Kâtip	1	14

Ankara Şehri İmar Müdürlüğü 1934 mali senesi bütçe kanununa müzeyyel kanun

Kanun No : 2528

Kabul tarihi: 21/6/1934

Madde 1 — Ankara Şehri İmar Müdürlüğü Dahiliye Vekâletinin tasdiki ile Ankaranın plânlaştırma programı icabı olarak tahakkuk edecek istihaklara verilmek ve iki senede itfa edilmek üzere (350 000) liraya kadar istikraz aktine ve Maliye Vekâleti dahi bu istikraza kefalet etmeğe mezundur.

Bu istikrazın (150 000) lirası İmar Müdürlüğünün 1933 senesi bütçe kanununun 5 inci maddesi mucibince aktedilen (150 000) liralık istikrazın itfasına tahsis edilecektir.

Bu istikrazın hâsılı bir taraftan bütçenin varidat kısmında (İstikraz hâsılı) namile açılacak bir fasla irat diğer taraftan masraf kısmında (İstimlâk bedelleri) tertibine tahsisat olarak ilâve ve kaydile usulen sarfolunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

28/6/1934

K A R A R N A M E

Kararname No: 915

Sinaî müesseselerde vergiye tâbi mamulâtın satış kıymeti yekûnundan yapı'acak iptidai maddeler tenzilâtı hakkında 2430 numaralı Muamele Vergisi Kanununun beşinci maddesi mucibince İktisat Vekâleti ile müştereken tertip olunup Maliye Vekâletinin 20/6/1934 tarih ve 12424/69 sayılı tezkeresile tevdi olunan ılışık mevaddı iptidaiye tenzilâtı cetvelinin mer'iyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 26/6/1934 de kabul olunmuştur.

26/6/1934

REİSİCUMHUR
GAZİ M. KEMALBaşvekil Adliye Vekili Millî Mudafaa Vekili Dahiliye Vekili
İSMET Ş. SARACOĞLU ZEKÂİ Ş. KAYAHariciye Vekili Maliye Vekili Maarif Vekili Nafia Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ FUAT HİKMET ALİİktisat Vekili Sıhhat ve İçtimâî Muânenet Vekili
M. CELAL Dr. REFİKGümrük ve İhtisarlar Vekili Ziraat Vekili
ALİ RANA Z. MUHLISMuamele Vergisi Kanununun 5 inci maddesine
tevfikan hazırlanan mevaddı iptidaiye
tenzilât cetveli

1 — Toprak sanayii

	Tenzilât nisbeti Yüzde
Çimento	0
Su kireci	0
Alçı	0
Kireç	0
Kiremit	0
Tuğla	0
Çini mozaik	10
Beton malzeme	10
Ksiloit	10

Bilümmün madenler

2 — Demir sanayii

	Tenzilât nisbeti Yüzde
Dökümhaneler	0
Demir tel	60
Demir boru	50
Çivi	60
Toplu iğne	50
Nal nalça	50
Civata ve perçin	50
Demir eşya	50
Demir karyola	50
Demir fiçi	50
Demir terazı	50

3 — Demir Sanayiinden gayri maden işliyen sanayi

Teneke ve teneke kutu	30
Bakır kap	30
Kova ve galvanizli kova	30
Musluk	30
Sair teraziler	30
Sair madeni eşya	50
Kurşun boru	50
Bakır tel	50
Harf dökümü	25
Kurşun tüp	10
Galvanizli saç	65

4 — Tahta Sanayi

Doğrama ve marangoz	10
Mobilye	10
Ahşap araba	10
Tahta kutu	0
İncir kasası	0
Kundura kalıbı	0
Karoseri	10

5 — Kimya sanayii

	Tenzilât nisbeti Yüzde
Kimyevî ve tıbbî müstahzarat	20
Eroin ve morfin	0
İtriyat	20
Hamızı karbon	10
Müvellidülhumuza	0
Tıbbî pamuk	10
Debagat hülâsası	20
Çivit ve boya	20
Sabun (her nev'i)	10
Asfalt	5

6 — Gıda maddeleri sanayii

Elekli un	10
Değirmenli makarna ve Şehriye fabrikası	0
Değirmensiz müstakil makarna ve şehriye	50
Konserve	10
Sucuk ve emsalı	0

7 - Dokuma sanayii

Yünlü mensucat	25
Yünlü fanilâ	22
Yalnız ipek flatör fabrikası	0
Flatör ve büküm fabrikaları	0
Yalnız büküm fabrikaları	70
Flatör büküm ve dokuma fabrikaları	0
Büküm ve dokuma fabrikaları	50
Büküm ve dokuma fabrikalarının bükümsüz mamulâtı	70
Yalnız dokuma fabrikaları	70
Pamup ipliği	0
İpliğini kendi yapan fabrikalarda dokumalar	0
İpliğini hariçten veya diğer fabrikadan alan fabrikalarda dokuma	50
Trikotaj jarse	20
Pamuk fanilâ	15
Yün çorap	20
Pamuk çorap	15

	Tenzilât nisbeti Yüzde
Fantazi çorap	10
Kaytan ve fotin bağı	15
Balık ağı	15
Şapka ve keçe	20
Hazır elbise	20
Kefenlik	20
Çuval	20
Makara ve yumak	20
Şapka tezyini	20
Sun'î çiçek	15

8 - Kâğıt ve teferruatı sanayii

Klişe	20
Zarf ve defter	25
Mukavva kutu	10
Kese kâğıdı	20

9 - Deri sanayii

Kösele vaketa	12
Vidala	6
Fantazi deriler ve mobilya derileri	6
Glâse	6
Meşin ve sahtiyan	6
Kundura	20
Deriden sair eşya	20
Kauçuk	5

10 — Mütferrik sanayi

Çeltik	0
Kuş tüyü	0
Sun'î pamuk ve yün	0
Baston ve şemsiye	10
Kablo	65
Pil ve akümülatör	20
Gramofon plağı	20
Ayna ve ayna traş	5
Tarak	20
Suğuk hava ve buz	0
Sırma ve klaptan	20
Sepet	15

İ L Â N L A R

Maliye Vekâletinden :

On bin şişesi bir kiloluk ve bin şişesi yarım kiloluk ve iki bin şişesi çeyrek kiloluk olarak yerli mamulâtından on yedi bin şişe yazıldıktan sonra siyah olan mürekkep satın alınmak üzere kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Şartnamesi Merkezde kırtasiye müdürlüğünden ve İstanbulda Dolmabahçede kırtasiye deposundan alınacaktır. Mürekkep imalâthanesi olup ta vermeğe talip olanların beş yüz iki buçuk lira teminatı muvakkate ve şartnamede yazılı vesaik ve nümuneyi müstahsiben 9 Temmuz 1934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte mübayaat komisyonuna müracaat eylemeleri.

465/4-3

DEVLET DEMİRYOLLARINDAN

Yapılan münakasada fiyatları fazla görülen 1200 ton odun pazarlıkla ihalesi 7/7/1934 tarihinde saat 15 de Ankarada umumî idare binasında yapılacaktır. Şartları anlamak isteyenlerin

Ankarada malzeme dairesine Haydarpaşada Haydarpaşa mağazasına müracaatları.

488/2-2

Gümrükler Umum Müdürlüğünden :

Gümrük kanununun muaddel 39 uncu maddesi mucibince ardiye ücretine esas olan elli kilonun yüz kiloya çıkarılarak buna nazaran bir kuruş alınması ve kezaik muayenesi yapılmış ve muamelesi tamamlanmış olan eşyanın elli kilosundan alınmakta olan elli para ücretin de yüz kilo itibarile üç kuruş alınması 2/721 numara 25/1/1934 tarihli İcra Vekilleri Heyeti kararı iktizasındandır.

Bu şekli cibayete 1 temmuz 1934 tarihinden itibaren başlanacaktır. Bütün Gümrüklerce 1 temmuzdan itibaren tatbikata geçilmesi ehemmiyetle ilân olunur.

497

Başvekâlet Matbaası

İÇİNDEKİLER**Kanunlar****Sayfa**

2525 Soy Adı Kanunu	1
2526 Nebat ve Hayvanlar ile Mahsulatının Muayene ve Temizleme İşleri İçin Kurulacak Fenni Müesseselere Dair Kanun	2
2527 Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu	2
2528 Ankara Şehri İmar Müdürlüğü 1934 Mali Senesi Bütçe Kanununa Müzeyyel Kanun	3

Kararname

2/915 Sinaî Müesseselerde Vergiye Tâbi Mamulâtın Satış Kıymeti Yekûnundan Yapılacak İptidâî Maddeler Tenzilâtı Hakkında Kararname	3
---	---

İlanlar

4